

[A. C. Normann.]

militært samarbejde, at der ikke bliver tale om en fast integration. Jeg mener også, at der stadig består en berettiget dansk og nordisk ængstelse for følgerne af en eventuel tysk atomoprustning, bl. a. fordi muligheden for afspænding og for skabelsen af fredelige tilstande i vort nærmeste nabolag dermed forringes på afgørende måde.

Vi glæder os over åbningstalens ord om solidariteten med vore landsmænd syd for grænsen.

Med hensyn til den europæiske markedsopdeling vil jeg gerne gøre et par korte bemærkninger senere.

Det valg, der nu forestår, er omgivet af flere formildende træk, end det er sædvanligt, når vælgerne skal høres. For det første er der jo denne gang stort set enighed om, at vi bør have valget nu. For det andet er der det formildende træk ved dette valg, at der også er enighed om, at vi stort set har haft en lykkelig periode i disse 3 år, en lykkelig økonomisk udvikling. Vi andre fra regeringspartiernes side, vi kan fægte lidt med oppositionen om årsagerne; og oppositionen benægter jo ikke, at fremgangen har været så stor, den mener blot, at det alt sammen skyldes skæbnens store velvilje, mens vi i regeringspartierne mener, at en god portion selvhjælp har været medvirkende dertil.

Men mon ikke vælgerne synes, at det er hovedsagen, at det er gået så godt, at flere slægtleds værste almindelige plager, arbejdsløsheden, mangelen på udenlandsk valuta, manglende tillid til kronen, manglende opsparring og manglende mod til ny indsats, er blevet afskaffet i denne periode og afløst af tro på fremtiden, af mere frisk humør i et erhvervsliv, som koger af foretagsomhed.

Gennem de første 12 år efter krigen oplevede vi tre, eller man kan måske sige fire alvorlige økonomiske kriser, og midlerne mod dem var hver gang de samme uanset regeringens farve, nemlig en begrænsning af borgernes købeevne, ved at disse afstod nogle af deres penge til staten enten gennem skatter eller gennem tvungne opsparring, efter at man først havde udnyttet de pengepolitiske midler, som nationalbanken råder over.

Denne politiks nytte bestrider jeg ikke,

men den var hver gang kortvarig, fordi investeringen led derunder; det er klart, at erhvervene kviede sig ved at bekoste udvidelser i en tid, hvor forbruget og dermed den hjemlige afsætning faldt og den høje rente tilmed gjorde det dyrt at låne. I de midler, man brugte mod den ene krise, lå allerede gemt spiren til den næste, og regeringerne faldt for fristelsen til for tidligt at give efter for kravene om en pengeudpumpning, som så på ny satte forbruget i vejret, uden at produktionsapparatet var blevet forbedret stærkt nok til, at produktionen kunne følge med forbruget. Så steg priser, pristal og skatter på ny, mens valutabeholdningen hver gang faldt.

Når jeg her fremdrager disse trivielle kendsgerninger, må jeg sige, at det sker uden anklage mod noget parti, selv om det radikale venstre ikke deltog i nogen af disse års regeringer. Vi har vort medansvar at stå til regnskab for, fordi vi hele tiden deltog i lovgivningsarbejdet og i ansvaret, således som det er vort partis sædvane, også når vi er i opposition. Folk var efterhånden ved at vænne sig til den tanke, at der nok intet middel fandtes, som kunne bringe os ud af den onde cirkel.

Så besluttede det radikale venstre sig til at tage initiativet til en ændring i den økonomiske politik. Vi ønskede den tilstand bragt til ophør, at de økonomiske kræfter trak til hver sin side, som regel uden at skænke det fælles samfundshensyn fornøden opmærksomhed, og vi foreslog samordningsudvalget nedsat, formulerede dets opgaver, foreslog professor Philip til dets formand, og resultatet blev den meget omtalte betænkning, som indeholdt den efter min mening bedste analyse af dansk økonomisk politik, som er kommet efter den sidste krig.

Folketinget modtager jo hvert år en syndflod af betænkninger, som der ikke kommer stort andet ud af end et noget større behov for reoler, men det radikale venstre besluttede at drage videregående konsekvenser af samordningsudvalgets resultater. På vor gruppes vegne udformede det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard i en række klare og praktiske enkeltheder hele den samordningspolitik, som dernæst blev vedtaget af vor hovedbestyrelse som